

Informace 24/2014 – přivýdělek při mateřské a rodičovské dovolené

23. 07. 2014 15:45

Předmět žádosti:

Vážené dámy a pánové,

Jsem na mateřské (od srpna 2014 na rodičovské) dovolené a mým jediným příjmem je peněžitá pomoc v mateřství (od srpna 2014 rodičovský příspěvek). Ráda bych na provoz domácnosti získala další finanční prostředky vlastní výdělečnou činností a to takovým způsobem, aby z mé strany nedošlo k porušení platných právních předpisů a tím i k případným sankcím ze strany úřadů. Proto Vás v souladu s § 13 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádám o zodpovězení následujících „dotazů a nejasností“ k mé případné výdělečné činnosti. Protože je výdělečná činnost spojena s agendou více institucí, volím formu jednoho dopisu adresovaného více institucím. Jednotlivé úřady žádám, aby v rozsahu svých kompetencí a možností odpověděly na mou žádost o poskytnutí informací.

Jsem držitelkou živnostenského oprávnění Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, oborům činnosti Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy a Poskytování služeb pro rodinu a domácnost. V minulosti jsem se již registrovala jako OSVČ na finančním úřadu, u České správy sociálního zabezpečení a u Veřejné zdravotní pojišťovny. Nejsem plátcem DPH.

I. Ráda bych formou inzerce na internetu nabízela k prodeji použité (a samozřejmě použitelné) dětské oblečení a hračky a dále oblečení a další pozůstatosti po prarodičích (staré pohlednice, nádobí, dekorace, drobné nářadí do zahrady a dílny...). Jednalo by se tedy o prodej „zboží“, které naše rodina v minulosti koupila, používala a nyní by jej pro nemožnost vlastního využití prodala. „Zboží“ by bylo zájemcům zasíláno poštou, popřípadě by si jej osobně převzali.

1. Je nutné tuto formu výdělečné činnosti předem nahlašovat např. formou nějaké další registrace Finanční správě ČR, České správě sociálního zabezpečení a Veřejné zdravotní pojišťovně?

2. Místo, kde by si mohli kupující vyzvednout prodávané věci, bych ráda označila cedulí s informací, že se jedná o bazar použitého zboží. Je nutné adresu tohoto místa nahlásit

a) Živnostenskému úřadu jako provozovnu nebo jiné místo, např. ve smyslu § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání?

b) Finančnímu úřadu jako mou adresu např. ve smyslu § 44 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu?

c) České správě sociálního zabezpečení a Veřejné zdravotní pojišťovně jako adresu, kde se zdržuji, popř. na kterou mi mají být doručovány písemnosti?

d) Nebude se označení tohoto místa považovat za klamání spotřebitele? (Kupující a případný kontrolující ze strany úřadů by teoreticky mohl mít pocit, že se nachází v „běžné“ prodejně).

3. Je nutné, aby místo, kde bude „zboží“ k dispozici k osobnímu převzetí, bylo zkolaudováno např. jako prodejna či provozovna?

4. Jak již bylo výše uvedeno, takto prodávané „zboží“ by bylo zboží dříve používané naší rodinou.

Měla bych povinnost kupujícím vystavit nějaké potvrzení o prodeji, např. ve formě faktury či paragonu? Pokud ano, musí být na takovémto dokladu uvedeno mé IČO a DIČ nebo naopak nesmí?

5. Použité „zboží“ zabírá téměř dvě místnosti a je pravděpodobné, že jeho rozprodání by trvalo delší dobu. Teoreticky je možné, že každý týden prodám jednu použitou košili za 20,00 Kč. Nevznikne mi v tomto případě povinnost přejít do režimu podnikání, rozšířit živnost o obor *Maloobchod či Nákup a prodej* a dosažené příjmy uvádět v § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a z takto dosažených příjmů odvádět zdravotní a sociální pojištění?

6. Pro lepší orientaci bych jednotlivé „zboží“ označila cenovkami. Nevzniknou mi tím pádem další povinnosti vyplývající z předpisů o ochraně spotřebitele? Kupující (a případný kontrolující ze strany úřadů) by teoreticky mohl mít pocit, že se nachází v „běžné“ prodejně. Nebude označení místa, kde bych „zboží“ vydávala, cedulí „bazar“, považováno za klamání spotřebitele? Jsem povinna u takto prodávaného „zboží“ poskytnout záruku? Některé „zboží“ bylo pořízeno naší rodinou v 60. letech 20. století, jeho výrobci již neexistují, zboží není v souladu se současnými módními trendy, nicméně je možné jej využít např. při práci na zahradě.

7. Vznikla by mi z titulu rozprodávání použitého zboží nějaká povinnost vůči Úřadu práce ČR, např. pro účely státní sociální podpory nebo pro účely politiky zaměstnanosti? [např. dokládání příjmů z takovéto činnosti a jejich vliv na dávky státní sociální podpory (budu pobírat pouze rodičovský příspěvek, na příspěvek na dítě a příspěvek na bydlení nemám nárok, i když má předchozí mzda v zaměstnání byla téměř minimální) a pozdější podporu v nezaměstnanosti po skončení rodičovské dovolené (tato událost nastane zřejmě v roce 2016)]

II. Vedle prodeje použitého rodinného zboží bych ráda zkusila další přivýdělek formou prodeje kosmetiky Avon a prodejem vlastnoručně vyrobených bižuterních výrobků. Zde by se již skutečně jednalo o podnikání.

1. Postačí mi pro tyto činnosti stávající živnostenské oprávnění **Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona**, obory činnosti *Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy* a *Poskytování služeb pro rodinu a domácnost* nebo je nutné rozšíření živnosti o příslušné obory živnosti volné?

2. Prodej kosmetiky Avon by pro mě byl přínosný, neboť bych z prodaného zboží obdržela provizi.

Provizi by mi ale společnost Avon formálně nevyplácela. Formálně bych zboží koupila za ceny pro distributorky –tzv. Avon Lady. Koncovým spotřebitelkám bych zboží prodala za cenu určenou pro koncové spotřebitelky, tedy za vyšší cenu. Proto bych se chtěla zeptat, zda by do základu daně podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, vstupovala hodnota provize, kterou bych od společnosti Avon získala nebo zda by do něj vstupovala hodnota „mých tržeb“, tedy celková hodnota zboží, které bych prodala.

3. Je možné, že v některých měsících by byl o zboží zájem a zboží bych klientkám dodávala, tzn. vykonávala bych samostatnou výdělečnou činnost. V jiných měsících nemusí být o zboží zájem a nic bych neprodala. Takže bych

fakticky žádnou samostatnou výdělečnou činnost nerealizovala.

Vztahovala by se na tyto případy oznamovací povinnost pro účely zdravotního a sociálního pojištění?

Technicky je snadno realizovatelné České správě sociálního zabezpečení i Veřejné zdravotní pojišťovně oznámit, zda v daném období vykonávám nebo nevykonávám samostatnou výdělečnou činnost. Z pohledu selského rozumu se zdá zbytečné, abych např. každé dva měsíce posílala oznámení o zahájení nebo zastavení samostatné výdělečné činnosti. Za nesplnění oznamovací povinnosti mi však hrozí pokuta 10.000,00 Kč jak u VZP, tak u ČSSZ. Proto bych se chtěla zeptat, zda je pro bezproblémový průběh mé samostatné výdělečné činnosti bezpodmínečně nutné oznamovací povinnost striktně plnit a fakticky tak v určitých intervalech „oznamovat“, zda v daném období

vydělávám či ne. Existuje takováto povinnost i vůči Finanční správě ČR a vůči živnostenským úřadům?

4. § 38 g zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů umožňuje osobám, jejichž roční příjem byl nižší, než 15.000,00 Kč, aby nepodávaly daňové přiznání. To by byl zřejmě můj případ. Jakou povinnost bych v tomto případě měla vůči České správě sociálního zabezpečení a Veřejné zdravotní pojišťovně?

Měla bych povinnost podávat přehledy o příjmech a výdajích? Pokud ano, mohla bych pro účely zdravotního a sociálního pojištění oproti dosaženým příjmům uplatnit paušálně stanovené výdaje nebo pouze výdaje ve skutečné výši?

5. Měla by vedlejší samostatná výdělečná činnost během pobírání rodičovského příspěvku vliv na výši případné podpory v nezaměstnanosti (nebo jiné dávky) po skončení rodičovské dovolené v roce 2016?

a) Počítala by se výše podpory v nezaměstnanosti z příjmů dosažených v letech 2014 a 2015 vedlejší samostatnou výdělečnou činností nebo z „fiktivně“ stanovených příjmů z náhradní doby pojištění – rodičovské dovolené?

b) Měla by vedlejší samostatná výdělečná činnost během rodičovské dovolené vliv na výši peněžité pomoci v mateřství popř. rodičovského příspěvku v případě, že bych během současné rodičovské dovolené (nebo těsně po jejím skončení) chtěla nastoupit na další mateřskou, resp. rodičovskou dovolenou?

c) Pokud bych se při mé vedlejší samostatné výdělečné činnosti nepřihlásila k nemocenskému pojištění, měla bych v případě následného těhotenství nárok na nemocenskou a peněžitou pomoc v mateřství nebo bych ihned přešla do režimu rodičovského příspěvku?

Odpověď:

Krajský úřad Libereckého kraje, správní odbor jako krajský živnostenský úřad posoudil vaši žádost o informaci ze dne 14. 7. 2014.

V žádosti uvádíte, že jste registrována jako OSVČ podnikající podle živnostenského zákona.

Nahlédli jsme do živnostenského rejstříku a k vaší osobě jsme zjistili, že od 10. 2. 2011 máte evidováno platné živnostenské oprávnění k provozování živnosti volné Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obory činnosti Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy a Poskytování služeb pro rodinu a domácnost.

Dne 23. 4. 2013 jste obecnímu živnostenskému úřadu oznámila přerušování provozování živnosti podle § 31 odst. 11 živnostenského zákona na dobu od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2024.

K otázkám ohledně provozování samostatné výdělečné činnosti při mateřské (rodičovské) dovolené, Vám zasíláme odpověď v rozsahu kompetencí obecních živnostenských úřadů, vůči kterým vykonáváme řídicí, koordinační a metodickou činnost.

Odpověď jsme rozdělili podle struktury vaší žádosti takto:

K části I. Druh prodáváného zboží ve vztahu k rozsahu živnostenského oprávnění

K části I., bod 5., k části II., bod 1. Rozsah předmětu podnikání živnosti volné

Rozsah oprávnění k živnosti volné je upraven v ustanoveních § 25, § 28 odst. 1, § 34 živnostenského zákona.

Oprávnění k živnosti volné opravňuje k výkonu všech oborů činnosti uvedených v příloze

č. 4 živnostenského zákona, bez ohledu na to, zda máte ohlášeny příslušné obory činnosti či nikoliv. Pokud hodláte určité obory činnosti volné provozovat dlouhodobě, pak bychom přesto doporučili ohlásit tyto obory obecnímu živnostenskému úřadu k zápisu do živnostenského rejstříku, aby se mohl kdokoliv seznámit s tím, v jakém rozsahu živnost volnou provozujete. K tomu je směřována

i povinnost podnikatele (ohlašovatele) stanovená v § 45 odst. 4 živnostenského zákona.

Jak je uvedeno výše, máte provozování živnosti aktuálně přerušeno (bez ohledu na to, že jste ohlásila provozování živnosti v provozovně). Hodláte-li skutečně zahájit provozování živnosti (nabízet k prodeji a prodávat použité dětské oblečení a věci z rodinné pozůstalosti, prodávat kosmetiku),

je třeba oznámit obecnímu živnostenskému úřadu pokračování provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno (povinnost podnikatele podle § 31 odst. 12 živnostenského zákona).

K části I., bod 2. písm. a) Ohlášení provozovny obecnímu živnostenskému úřadu, označení provozovny

Vámi ohlášená provozovna je umístěna v části obce Čížkovice, parc.č. 1223/3 obec Maršovice,

468 21. Jak jsme zjistili nahlédnutím do Katastru nemovitostí, provozovna je umístěna na pozemkové parcele označené jako trvalý travní porost, na kterém není evidována stavební parcela resp. nemovitost s číslem popisným/evidenčním. Parcela sousedí s hlavní silnicí Jablonec nad Nisou - Železný Brod v části obce, kde u silnice chybí chodník.

Nepředpokládáme tedy, že by bylo vhodné na této pozemkové parcele realizovat nabídku a prodej pomocí mobilního prodejního zařízení. Prodej hodláte realizovat zřejmě jinde. Opět platí, pokud nepůjde o přechodnou akci, je třeba prostor, v němž je živnost provozována, ohlásit obecnímu živnostenskému úřadu jako provozovnu v souladu s § 17 odst. 3 a 5 živnostenského zákona. Provozovna musí být označena v souladu s § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona. Prodej kosmetiky budete realizovat zřejmě formou podomního prodeje, na který nebudete potřebovat stálou provozovnu.

K části I., bod 2. písm. d) Může označení provozovny „bazar použitého zboží“ klamat spotřebitele?

Vhodnější by bylo podle našeho názoru zvolit jakékoliv označení (například „prodej použitého zboží“), kde by nebylo použito slovo s významem „bazar“. Pod pojmem „bazar“ se všeobecně rozumí činnost „maloobchod s použitým zbožím“, která zahrnuje „nákup použitého spotřebního zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej“ – viz nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, obor č. 49 živnosti volné. To není váš případ, vy zřejmě nehodláte nakupovat od příchozích použité zboží za účelem jeho dalšího prodeje. Použitím slova ve významu „bazar“ by tedy mohlo dojít ve vašem případě ke klamání spotřebitele.

K části I., bod 3. Podmínky provozování živnosti v provozovně

Pokud půjde o provozovnu (prostor, kde je živnost provozována), která podléhá stavebnímu řízení a byla zkolaudována k určitému účelu užívání, který zcela neodpovídá jeho novému (zamýšlenému) využití, pak je třeba provést rekolaudaci, tj. zajistit, aby provozovna byla pro provozování živnosti způsobilá podle zvláštních právních předpisů – viz § 17 odst. 4 živnostenského zákona.

K části I., bod 4. Doklad o prodeji zboží vydaný zákazníkovi

Hodláte realizovat „prodej použitého zboží“ a „prodej kosmetiky“ v rámci podnikání. Jako prodávající jste povinna na žádost zákazníka vydat doklady o prodeji zboží. Povinnost a náležitosti dokladu stanoví § 31 odst. 14 živnostenského zákona a § 16 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

K části I., bod 6. Označování zboží cenami, poskytnutí záruky

Označování zboží cenami upravuje § 12 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele a § 13 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách.

Při prodeji použitého spotřebního zboží za předpokladu, že nevykazuje vady, platí, že doba pro uplatnění práv z vadného plnění (záruční doba) se zkracuje na polovinu zákonné doby, tedy činí 12 měsíců – viz § 2158 až § 2174 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zejména ustanovení § 2165, § 2167, § 2168 zákoníku.

K části II., bod 3. Přerušování provozování živnosti a pokračování v provozování živnosti

Platné znění živnostenského zákona v ustanovení § 31 odst. 11 nestanoví, na jakou nejkratší dobu lze přerušit provozování živnosti. Přitom živnostenský zákon ve znění platném do 31. 7. 2010 stanovil, že „přerušování provozování živnosti na dobu delší než 6 měsíců je podnikatel povinen předem písemně oznámit živnostenskému úřadu“. Stále platí, že orgány daňové správy, správy sociálního zabezpečení a správy zdravotního pojištění přebírají ze živnostenského rejstříku (postup podle § 45a a § 60 odst. 5 živnostenského zákona) informaci o přerušování provozování živnosti jen tehdy, pokud období, na které je provozování živnosti přerušeno, přesáhne délku jednoho zdaňovacího období (1 rok).